

Adrian Botez

MARATONUL VRÂNCEAN CONTINUĂ*

Anunțăm, în recenzie **UN PROIECT RENASCENTIST** (făcută la cartea monografie-antologie **Virgil Huzum** și apărută în revista „Viața Românească”, Anul CI [101] aprilie-mai 2006, nr. 4-5), faptul că doi temerari scriitori-critici vrânceni, doi Don Quijote, **Mircea Dinutz** și **Al. Deșliu**, au purces la realizarea a ceva ce pare, în zilele și condițiile cultural-spirituale de azi, de neconceput, o „utopie fantastică”: să realizeze monografia-antologii **despre toți acei scriitorii vrânceni contemporani care au marcat/marchează, semnificativ, literatura și cultura Vrancei!!!** – ca rezultat al unei ambiții magnifice și plănuri colosale, în spiritul, de mult apus, al Renașterii italiene – **de a ști/spune totul despre toate/toți!**

Evident că mulți dintre cei care vor fi citit despre acest proiect au zâmbit, atunci – unii compătimitor, alții sarcastic, după cum le va fi fost firea și... fierea. Dar iată că cei doi Don Quijote, prin apariția celei de-a doua cărți din serie, monografia și antologia **Ion Larian Postolache**, dovedesc că au luat lucrurile foarte în serios, că s-au înscris într-un **maraton miraculos**, într-o cursă contra cronometru, cu istoria personală și cu cea colectivă – sau, mai exact, că sfiidează atât istoria personală și limitele biologice umane normale, cât și istoria contemporană, în care **actul cultural** tinde să fie asasinat de cel **politic-economic** – și, la un an după apariția primei cărți din serie, **Virgil Huzum**, care părea, mai curând, o **scuză față de vremi**, decât o **promisiune față de eternitate** – ia viața și personalitate efectivă a doua carte a seriei. Anul și (cel puțin!!) „opul”! Cu alte cuvinte, celor doi Don Quijote nici nu le pasă că trăim în România anului de grație 2006 – și chiar reînvie, împotriva logicii istorice, Florența în Vrancea!!! De fapt, re-înființează, peste umorile prea personale și egoiste, aberante, ale umanității aflate „sub vremi” – **surâsul enigmatic al eternității**: ca niște alchimiști moderni, peste inerția noastră de a trata anomalia drept „normă de normalitate” – cei doi re-înființează „normalitatea normală” – re-înființează **sensurile culturale anistorice. Cursul sublim-evolutiv (și Cultul) al Spiritului Culturii.**

Lucrată cu la fel de multă dragoste și acribie științifică, pe 212 pagini – noua monografie ne prezintă un al doilea înaintaș al scriitorilor vrânceni de astăzi: după modestul și atât de demnul poet minor Virgil Huzum, urmează eruditul traducător și talentatul poet-baladist Ion Larian Postolache. Dacă acela era un reper **moral**, mai mult decât **estetic** – acesta este, în primul rând, un reper estetic. Excluzându-l, cu bună știință, pe înaintașul copleșitor, Duiliu Zamfirescu – cei doi scriitori de monografie-antologie, complementari (unul alcătuiește tabelul cronologic, colaborează activ la realizarea bibliografiei critice

și caută sponsori, celălalt organizează materialul, îl fișează, îl selectează după cele mai severe criterii estetice – și-i dă **viața de pagină expresivă**), s-au apucat, de data aceasta, să cearnă mai mult aur decât nisip – ba chiar să înalțe în mâini, spre ceruri, respectabile pepite străfulgerătoare. E adevărat, după cum singuri ei recunosc (în josul foii de gardă), le-au fost de mare ajutor informațiile oferite de scriitorul C.D. Zeletin, prieten fidel și bun cunoscător al vieții și creației lui Ion Larian Postolache.

Structura generală a cărții corespunde, în linii mari, cu ce a fost anunțat prin prima monografie-antologie: a- **o biografie**, bine amănunțită și subliniată, prin surprinderea celor mai semnificative gesturi, umane și spirituale, ale lui I.L.P.; b- **analiza succesivelor volume de poezie** ale acestuia (la care se adaugă, cerut de expresia culturală a obiectului hermeneuticii – TRADUCĂTORUL de excepție, care a fost I.L.P., precum și MEMORIALISTUL); c- **antologia de texte poetice originale** (dar, evident, și de **texte traduse**); d- se dedică o secțiune specială **MEMORIALISTULUI** (care memorialist I.L.P., și după opinia noastră, chiar dacă nu și-a exercitat talentul în mod foarte sistematic și bine structurat, ci, mai curând, „pe apucate” – are o savoare cu totul deosebită...); e- urmează, conform canonului ante-propus, **Interviuri. Amintiri. Evocări**; f- **În oglinda criticii** (scriu aici, despre I.L. Postolache: Dinu Flămând – **Dicționarul scriitorilor români**, vol. III, **M-Q**, Editura „Albatros”, București, 2001; „Informația Bucureștiului”, 22 februarie 1969, p. 2; Dumitru Micu, „România literară”, 18 sept. 1969, p. 8; Florin Muscalu, „Milcovul”, supliment, aug. 1969; Mircea Iorgulescu, „Luceafărul”, 24 febr. 1973; Florentin Popescu, „Viața Buzăului”, 12 aug. 1973; Al. Raicu, „Rom. literară”, 21 dec. 1972; A. Beldeanu, „Cronica”, 26 ian. 1973; Al. Bîlculescu, **Extras din Conferința radio**, difuzată în mai 1983; Gh. Bulgăr, „Rom. literară”, nr. 8, 1984; Sergiu Al. George,

Peisaj de munte

* Mircea Dinutz și Al. Deșliu, **Ioan Larian Postolache – schiță monografică – antologie de texte literare**, în seria **Scriitori vrânceni contemporani**, Editura „Pallas Athena”, Focșani, 2006

Cuvânt înainte la *Imnuri Vedice*, trad. de I.L.P.; C. Daniel, **Cuvânt înainte** la *Poezia Egiptului faraonic* și la *Mahabharata*, trad. de I.L.P.; N. Balotă, „Rom. literară”, 1974; Al. Balaci, în „Rom. literară”, 22 oct. 1974; Dumitru Radu Popa, în „Tribuna României”, din aug. 1975; Al. Stănculescu-Bârde, în „Revista noastră”, an VII, nr. 49-50-51/ian. – martie 1978); g- **Tabelul cronologic** (care se oprește, ciudat! – la 1986...); h- **fotografiile de album** (album de familie spirituală! – fotografiile cu I.L.P. și C.D. Zeletin, N. Crevedia, Eugen Barbu etc. – precum și caricaturi făcute lui I.L.P. de George Catargi și fotocopieri de coperti ale cărților sale, ale dedicațiilor sale și către sine etc.) și i- **Bibliografia**, conținând, la rândul ei, secțiunile: A- opera poetică; B- antologii; C- traduceri; D- referințe critice (creația originală); E- referințe critice (traducerile).

Cine este, în definitiv, I.L. Postolache? Cum ni se spune în primul subcapitol al biografiei, intitulat *Drumul de la obor la „Cazemata cu îngeri”*, este poet și traducător, născut la 18 noiembrie 1916, la Adjud-Vrancea („cu numele de botez Ion Postolache”) – și, precum e regula (de aur...) la români, „dispariția sa fizică, la 7 decembrie 1997, a trecut aproape neobservată” – „De ce ne-am mira?” – glosează, amar, biograficul...

Fiu de tâmplar, ca și Iisus, „având vocația prieteniei” – drumul său spiritual va începe într-o cvasi-anonimă comună Râstoaca, unde face școala primară – și-și va împlini instruirea medie la Liceul „Unirea” Focșani, apoi la Liceul Comercial din Focșani. Pentru a înțelege că istoria este și ironică, dar și sugestivă, autorii cărții semnalează două elemente aparent contradictorii, în realitate compensatorii:

a- pe de-o parte, că poetul I.L.P. urmează, silnic și scurt timp, nu Filologia – ci cursurile Academiei de Înalte Studii Comerciale și Industriale din București – unde, însă, îi va avea ca profesori, „între alții, pe N. Iorga și Virgil Madgearu” – întâlniri intelectuale care l-au marcat, făcându-l atent asupra severității extreme a criteriului VALOARE...; și asta, în ciuda faptului că „La Academia Comercială și mai lipseam din când în când, dar la cafenea mai rar” – după cum singur mărturisește, în fragmentele sale memorialistice;

b- pe de altă parte, pe când se școala la Focșani (înființând reviste dactilografiate în 5 exemplare, cu nume ciudate, de „Clasa a II-a”, „Clasa a III-a”, „Clasa a IV-a”...), l-a avut ca dascăl **tocmai pe Virgil Huzum** – „unul dintre primii săi sfătuitori literari”: „Prin anii 1930, într-o seară, la o ședință a Ligii culturale, a citit versuri un tânăr înalt, un tânăr pe care îl vedeam în fiecare zi prin vitrinele mari ale unei farmacii, îmbrăcat în halat alb și meșterind printre flacoane, borcane și sticle... (n.n.: ca pe un nou Faust, ori alchimist...). Curând după aceasta, Virgil Huzum, pentru că despre el este vorba, a venit pentru o bucată de timp suplinitor la catedra de limbă franceză, în locul asprului profesor I.P. Rădulescu-Râmnic, care, fiind ales deputat, a trebuit să stea câteva luni la București. Noul nostru profesor făcea ore frumoase, că ai fi vrut să nu se mai sfârșească ora...” Și să mai spui că există doar hazard! Oare nu se recunoaște, aici, mâna destinului, care a îngăduit întâlnirea dintre cei doi, **Virgil Huzum**, respectiv **I.L. Postolache** – care-și vor preda/prelua ștafeta spiritului vrâncenesc-românesc?

Virgil Huzum îi vede și apreciază lui I.L. Postolache „un caiet cu cele dintâi versuri pe care le-am scris în viața mea”. O altă ironie semnificativă a vieții: un profesor de **Fizică-Chimie**, V. Bălănescu, îl recomandă pe junele poet profesorului de

Literatură română – Al. P. Arbore, „director al liceului, pe acea vreme”... Iar prin dascălul Teodor Lordănescu, școlit la Leipzig, cu serioase cunoștințe de sanscrită („care-l va influența și forma pe viitorul traducător din marea poezie a Orientului”) – îl va cunoaște pe marele sanscritolog care va deveni Sergiu Al. George (iarăși, o altă ștafetă: Sergiu Al. George **preia parte din biblioteca defunctului sanscritolog** Teodor Lordănescu... În lumea creată de Dumnezeu, nimic nu se pierde, ci totul se transmite și evoluează spiritual, atunci când lumea nu înnebunește...).

I.L. Postolache trece, creativ, pe la reviste focșănene deosebit de interesante și entuziaste: Revista „13”, „Atacul”, „Milcovul”... Astfel că inevitabilul se produce: în 1937, la 21 de ani, „țipărește primul său volum de versuri”: **Fluturi de bronz** – „o agendă de licean” – cu clare motive împrumutate, de pe la simbolistii exhibiționiști ai vremii, tip Ion Minulescu... Deocamdată, reperele între care este de găsit I.L.P. par a fi „simbolism și romantism”.

Din 1940, frecventează, în București ședințele cenaclului „Adonis”, condus de poetul Virgil Treboniu – apoi este introdus de **alt tâmplar** (tâmplar-poet...), Cristian Sârbu, la ședințele „Sburătorului” Iovinescian. Apoi, între 1942-1945, lucrează ca reporter de război. La Sibiu, „preia conducerea săptămânalului «Curierul»”. Învățase „șefia”... (și, în același timp, se integrase, aproape fără să-și dea seama, pe drumul lui cel adevărat, în poezia românească: NEOMODERNISMUL BALADESC). Așa că, între 1946-1953, în plin regim comunist, „înființează, împreună cu poezii Mihai Chirnoagă și Traian Chelaru, un cenaclu literar ce va exista în locuința sa din strada Dobroteasa” (p.10). Au participat la acest cenaclu „N. Crevedia, Ion Buzdugan, Mihail Strajă, B. Jordan, Octav Desilla, Nichifor Crainic, Radu Rosetti, C.D. Zeletin, G.G. Ursu etc.” A avut ideea „unei istorii vii a literaturii române”, folosind vechiul aparat de ex-fotoreporter de război... E drept că, prin întâmplarea anilor 1945-46, la Sibiu, unde conduce gazeta „Curierul” – întemeiază un alt cenaclu literar (frecventat de Radu Stanca, Ioana Postelnicu, Cornel Regman, Șt. Aug. Doinaș, L. Blaga etc.). Numai că atotvăzătoarea Siguranță Generală a Statului (suntem la granița dintre dictaturi... – între regimul antonescian defunct și cel comunist, care se plămădea de zor...), prin „domnii comisari Arghir și Pavluc”, s-a înființat la fața locului – și... a re-adus „ordinea”... Mă rog, așa cum o înțelegea ea... (cf. **Întru amintirea lui L. Blaga**, p. 130).

Și totuși, acolo, în Dobroteasa, poezia lui I.L.P. se aflase în interiorul zodiei ei adevărate: „voluptoasele tonalități epicureice alternează cu blândețele melancolii pillatiene, cu egală predispoziție și rezultate estetice stimabile”. Cu toate că, spun autorii cărții, I.L.P. s-ar părea că a avut mai curând structură de „secondant”, înregistrator de mari fenomene seismice cultural-umane – și, prin aceste înregistrări, și-ar fi nutrit harul ascuns de memorialist, în primul rând – de „pedagog prin **mărturie** de cultură”: (p. 37); „I.L.P. s-a aflat deseori în preajma unor mari scriitori, convins că rolul său este să asculte și să memoreze gesturi, replici, atitudini, cu gândul să le transmită, mai târziu, celor ce vor veni”. După ce, mai sus, același scepticism, exprimat față de creatorul I.L.P.: (p. 20) „Un lucru e sigur: I.L.P. nu convinge niciodată, ca poet, pe temele mari, oricât de grave și pretențioase, când se simt, de altfel, și influențe din alte universuri poetice (neasimilate), dar și emfaza proprie, vizibilă și în structurile prozodice lucrate îndelung, cu efecte

scontate, nu neapărat în acord cu substanța poemelor“. Și, dacă ajungem până la penibilele poezii ocazionale ale lui I.L.P. – tindem să dăm dreptate deplină autorilor monografiei...

Foarte înfipt și cenaclist de profesie, frecventează, între 1966-1973, cenaclul „G.Bacovia“, cenaclul „G. Călinescu“ – iar în 1971 „înființează și coordonează ședințele cenaclului literar «Tudor Vianu»“, cu secretar tot focșănean (G. Negrea). Dar are și curajul ca, într-o epocă de intensă și atroce prigoană politică – de sorginte pur comunistă, de data aceasta (1955-1956) – să-i facă vizite nu doar cvasi-agreatului, de puternicii vremii, Argezi, ci și intratului în totală dizgrație comunistă – lui Vasile Voiculescu (rămânem uimiți de ipostazele cam frivole, chiar libidinoase, în care pretinde I.L.P. că l-ar fi surprins pe marele ascet creștin...). Și are contacte intelectuale cu „neamțul“, mai punctual decât ceasul – Lucian Blaga – cel nelipsit deloc de simțul umorului (despre Sadoveanu zice că „strașnic mai știe să tacă“...) – care-i vizitează pe cenacliștii din Dobroteasa.

Din 1971, când vine la Focșani, „datează foarte strănsele legături dintre I.L.P. și «Revista noastră», al cărei colaborator de marcă a devenit“. Zămislește cenaclul „Tudor Vianu“. Din dec. 1971, preia Conducerea Studioului de literatură al Universității din București – iar în 1972 „a reușit să devină [...] membru al Uniunii Scriitorilor din România“.

Mai curând decât poeziile, îi sunt primite, în aceste vremuri, traducerile (1974-1975): *Poezia Egiptului faraonic*, *Nala și Damayanti* (din *Mahabharata*, tradus în colaborare cu soția, atât de devotata Charlotte Filitti), *Moartea regelui Arthur*, de Thomas Malory și *Mesajul din Orient*, de Allama Mohammad Iqbal – considerat cel mai profund poet pakistanez, cel care l-a invitat, 2-8 decembrie 1977, la „Congresul Internațional“, consacrat marelui poet oriental, în orașul Lahore. Cu acest prilej, lui I.L.Postolache i s-a conferit o medalie comemorativă“. „L-au pasionat literatura *Vedelor* și *Mahabharata*, poezia Egiptului faraonic, după care și-a consacrat energia și talentul pentru a traduce, împreună cu Charlotte Filitti, primul roman medieval de limbă engleză, *Moartea regelui Arthur*, de Sir Thomas Malory, și, nu în ultimul rând, un volum reprezentativ din creația celui mai important poet pakistanez, Mohammad Iqbal, însumând aproape 20.000 de versuri și peste 700 de pagini de proză, dar – lucrul cel mai important – acoperind cu prisosință mari goluri culturale“ – comentează Mircea Dinutz, într-un fel de acoladă-portal, în debutul subcapitolului V, secțiunea a III-a – **Traducătorul**.

Părea, în acești ani tulburi, de sfârșit de vreme, un răsfățat al sorții. De fapt, „singurul lucru minunat care i s-a întâmplat, în acești ani“ – a fost „o sărbătoare organizată de oamenii de spirit ai Vrancei, corpul profesoral al Liceului «Unirea», mobilizat de Petruche Dima“ – pe 14 noiembrie 1986... Omagiat fiind de Victor Crăciun, Al. Raicu, C.D. Zeletin, Alecu Ivan Ghilia, Radu Cârnelci, Paul Cortez, Al. Clenciu – și primind mesaje omagiale, transmise de Arcadie Donos și Al. Husar – tot ce s-a spus/discutat acolo a fost înregistrat și tipărit, în 3 numere omagiale succesive, ale „Revistei noastre“... Apoi, la editura proprie – „Apollo“ – îi vor apărea ultimele două volume de poeme originale: *Mătăni. Catrene* (1990) și *Balade apocrife* (1992) – plus traducerea integrală *Mesaj din Orient*.

Apoi... au rămas proiecte, după o moarte în obscuritate, a celui care a împăcat ciudat „ipostaza de tehnician, proiectant, funcționar, atât de terestră – cu aceea a unui literat de vocație“.

Și a unui important, marcant om de cultură al românilor – am adăuga noi.

* * *

Al doilea subcapitol este intitulat *Apus de soare cu... Fluturi de bronz* – în care sunt analizate primele exerciții poetice, cam pestrițe, simbolisto-modernisto-postolachiene, și totuși, destul de profund ancorate într-un tradiționalism cam de paradă – exerciții aflate sub semnul influențelor evidente: din Ion Minulescu, Șt.O. Iosif, V. Voiculescu: „ici și colo, se aude vocea amară a lui Bacovia, pierdută între sunuri barbiene și armonii coșbuciene, colorate cu nostalgii și regrete“. Dar „să recunoaștem unor versuri, dacă nu prospețimea, cel puțin acuratețea desenului și pregnanța cromatică“.

Secțiunea a III-a – *Poezia...când amurgesc zăpezile* – precum și a IV-a – *Poeme cu îngeri* – nu înregistrează o simplă evoluție spirituală, expresivă, de „meșteșug“ etc. – înregistrată în scurgerea timpului – ci modul cum, prin migrație permanentă, dintr-un volum în altul, de la un titlu la altul – poezia lui I.L.P. se distilează, se limpezește până la lumini de giuvaieră: autorul versurilor capătă, deci, treptat, progresiv, o tot mai înaltă conștiință estetică, o tot mai clară concepție despre menirea poeziei și poetului, vrăjitor și alchimist, în cosmos și în omenire. Aproape tot ce rămâne pe fundul creuzetului sunt, de fapt, **adevărate arte poetice**. De la *Hronic (Divertisment)* – 1941, prin *Grădina de cactuși. Poeme* – 1941 (despre autorul căreia Mircea Dinutz spune, la p. 24: „Poetul transmite stări, provoacă atitudini, emoționează, uneori convinge, cu aceeași recuzită stabilă de mijloace, maestru incontestabil al versului cizelat, ca la parnasieni, creator de atmosferă și de armonii, calități ce l-au servit atât de bine în ipostaza de traducător“), *Orații. Poeme* – 1972, *Amurgul zăpezilor* – 1982, *Mătăni. Catrene* – 1990, *Balade apocrife* – 1992 (trecând prin poemele- experiențe de război – *leșirea din ceață. Jurnal de război. Însemnări*, 1985 etc.) – se aleg singure, prin propria lor esență interioară, parcă – poemele cele preacurate, capodoperele personale ale lui I.L.P. – prezente, firesc, și în micro-antologia realizată de cuplul cu perfect bun-gust, Dinutz-Deșliu: e vorba, în primul rând, de *Balada lui Beizadea Tingire*, de *Balada argintarului care a vrut să se facă vrăjitor*, *Balada grădinii de cactuși*, *Balada despre poetul singaporean*, *Balada despre întârziatul cardinal*, *Balada șlefuitorului de cuvinte* – ultimele două fiind capete de drum spiritual ale Poetului-cu-Măști: de la pofta subterană și irepresibilă de viață și normalitate/firesc vital, fie și sub masca ipocriei clerico-monahale, ricanată versificat de Chaucer, în *Povestirile din Canterbury* – la ascetismul „amicului Spinoza“: „Poate de-aceea, noaptea, când scriu și-afară-i ceață./ Și când – albaștri – fulgii îmi poposesc la geam./ Mă fac să-mi vină-n minte c-am fost în altă viață/ Giuvaergiu cu faimă în port la Amsterdam“. Mircea Dinutz găsește afinități clare între I.L.P. și Ion Pillat: „ca și înaintașul său, I.L.P. și-a exersat o virtuozitate de muzician, demonstrată inclusiv în *Baladele* publicate [...]“ – dar și cu baladistul cincizecist Tudor Gheorghe-Ahoé – „autorul unor *Balade singaporene* (1970)“.

La acest nivel, se vede munca de bijutier-hermeneut a lui Mircea Dinutz, care nuanțează semnificațiile subtile, uneori sarcastice, alteori grave, pilduitor-filosofice, ale textelor – aceasta mai ales la nivelul *Baladelor* – cărora le găsește rădăcini în „balcanismul“ lui Ion Barbu (a se vedea inspiratele analize asupra nivelului semantic și prozodic, la *Balada lui Beizadea*

Fete în crâng, primăvara

Tingire, la **Balada argintarului care a vrut să se facă vrăjitor** – dar, mai cu seamă, la **Balada întârziatului cardinal!**).

Oarecum peste toate acestea, în poezia lui I.L.P. se adaugă, pe de o parte, sonorile grave ale frontului, războiului (în poeme precum **Mormânt de erou necunoscut**, **Peisaj în negru major** etc.) – iar pe de altă parte, mușcăturile epigramei cincinat-pavelesciene. „**Poeme de pe front** reprezintă o secțiune cu totul aparte, nu numai pentru că izvorul de inspirație este necărturăresc, ci experiența directă și brutală a războiului, dar mai ales pentru că mijloacele de exprimare sunt sensibil diferite. Cel mai adesea versurile sunt despovărate de imagistică, simple și energice, nervoase și cu atât mai penetrabile“ – afirmă hermeneutul Mircea Dinutz, continuând cu subtile analize ale textelor cele mai reprezentative, grav-emoționante, cu valențe artistice căpătate prin împletirea „tonului evocator, aflat la granița fragilă dintre reportaj și literatură – cu relatarea voit prozaică“ (p. 19).

Concluzia hermeneutului (p. 30): „Fie că se întoarce spre trecutul mitic, spre dreapta cinstire a «graiului din hrisoave și cronici», căutând «jertfa iubirii», fie că se întoarce spre un trecut legendar în care «pistolul, flinta, calul și nagaica» fac bună tovarășie codrului, fie că se arată fascinat de evocarea apocaliptică a războiului în dimensiunea umană, spre amintirea morților căzuți în munții Tatra și a «noului răstignit» pe Golgota suferinței sale, I.L.P. își asumă toate ipostazele: de la studentul încărcat de vise la martir, de la haiducul îndrăgostit la ziditorul de mânăstiri, de la neînfricatul logofăt Mândru la pofticiosul cardinal aflat în întârziere. Două sunt constantele acestor texte: tema iubirii se suprapune aproape întotdeauna peste tema creației (cel puțin o presupune) și, în al doilea rând, pasiunea pentru trecut, unde se retrage ori de câte ori prezentul îi arată imaginea neconvenabilă a bătrânului neputincios, aflat sub semnul toamnelor apăsătoare. (...= Modelele baladești ale lui I.L.P. sunt, mai degrabă, autohtone: livrești și populare, în egală măsură) [...] Poetul se re-găsește, se re-cunoaște și se re-inventează pe sine, cu fiecare text-oglină a unui Trecut fascinant și mereu surprinzător“.

Bineînțeles, într-o cultură ca a noastră, în care exista, până

nu de mult, și încă mai există, un dispreț suveran față de traduceri **științifice și de har, în același timp**, tip Dan Constantinescu la Rilke (priviți, și în anul de grație divină 2001, sfidarea năucitoare a unui Miron Kiropol, care își permite să traducă una dintre cele mai grele poezii ale lumii, aceea a englezului John Keats, declarând sinistru de senin, în **Cuvânt înainte**: „Nu cunosc limba engleză [...] Ei bine, îndrăznesc [n.n.:să-l traducă pe Keats], cu ajutorul unui text francez, literal, curățel, mediocru [...] . Cred că reușesc perfect să-l redau în limba noastră [n.n.: pe Keats]“... ; și, într-adevăr, reușește să-l mutilizeze perfect: în loc de ceea ce-ar fi trebuit să sune paradisiac, în sensul, să zicem: „Eternă bucurie-i Frumusețea“ – prin „traducerea“ [!!!] lui M.K. devine cvasi-satanic: „Lucrarea Frumuseții-i răs etern“...) – traducători de excepție, cu harul de a trece peste „blestemul Babel“ – precum George Coșbuc, Șt. O. Iosif, George Murnu, Ion Frunzetti, Ștefan Aug. Doinaș, Sergiu Al. George ori **Ion Larian Postolache** sunt rarități, excepții, care trebuie trecute în pantheonul românesc – și, de aceea, înțelegem entuziasmul autorilor, când vorbesc de traducătorul nu doar din engleza veche, ci și din sanscrită sau pakistaneză: „Marele îndrăgostit de luminile Orientului, împătimitul de cultură, cel care a probat – în acest plan (n.n: al traducerii limbilor Orientului) o constantă vocație pentru valorile trecutului, I.L.P. a lăsat urme adânci în cultura română, prin ceea ce a tradus și nu prin creația sa originală, cu toate că unele texte – balade și catrene – ar merita repuse în circulație. Chiar într-un asemenea context ingrât, congestionat de fracturiști și plezirști, acrobați ai unei acute lipse de idei, rătăciți în calea luminii, cavaleri fără armuri și idealuri, trufași și împiedicați de umbra lor orgolioasă, jalnici cărpaci a ceea ce mai este omenesc în noi, o antologie făcută cu discernământ ar putea să ne restituie un poet cel puțin onorabil, care să ne întoarcă la adevărata poezie“ (p. 34).

Da, și noi credem că acel învățăcel orfic, care i-a răspuns lui V. Voiculescu (cf. **Întâlniri cu V. Voiculescu**, în revista lui Florentin Popescu – „Colibri“, nr. 13/1990, apărută la București), la întrebarea „–Tu ce scrii, Postolache?“ – „Scriu poezie clasică, maestre. Parcă mi-e mai aproape de inimă“ – și căruia același V. Voiculescu, după lectura lui I.L.P. din propria traducere, direct din sanscrită, a celei mai metafizice cărți – **Rig-Veda**. Cartea a X-a, cap. 129 – **Imnul Creațiunii** – i-a spus, după o prealabilă lecție despre traducerea **Vedelor**: „– Să știi că ți-a reușit. Am încercat și eu într-o altă metrică. Am impresia că a dumitale este mai bună“ – merită ceva mai mult chiar decât i-au putut oferi cei doi bravi și gravi, harnici „florentini“ din Vrancea: merită pomenit și exemplificat în manualele elevilor (cel puțin în Vrancea, dacă nu în întreaga Țară a Românilor!) – ca exemplu de profesionist desăvârșit-responsabil al culturii românești și al eforturilor acestei culturi de a-și integra cele mai înalt-spirituale culturi ale Terrei tuturor timpurilor.

La muncă de ocaș s-au supus, singuri, cei doi autori, Dinutz-Deșliu – dar fără o astfel de muncă de minerit în literatura română, nimeni n-ar fi avut habar, acum, de un Virgil Huzum ori chiar de un I.L.P. – iar peste câțiva ani de la moartea fiecărui/oricărui scriitor, cât de dăruit cu harul dumnezeiesc al Creației ar fi el, s-ar așterne uitarea ucigașă, fără astfel de DEȘTEP-TĂTORI AI CONȘTIINȚEI AXIOLOGICE, A VALORILOR NEAMULUI ROMÂNESC. Reverență, admirație și recunoștință cuvine-se unor astfel de luminoși devoți, cristici muncitori ai culturii române!